

Szerényi Ildikó

Az 1828. évi országos összeírás feldolgozása mesterséges intelligencia támogatásával és önkéntesek segítségével

2021 folyamán a Magyar Nemzeti Levéltár a European Digital Treasures (Európa Digitális Kincsei) nemzetközi projekt keretén belül nagyszabású, innovatív önkéntes programot valósított meg. A programra jelentkezők eddig egyedülálló módon vállalhattak részt a levéltár szakmai munkájában, az 1828-as országos összeírás kézírásfelismerés alapján kereshetővé tett adatbázisának előkészítésében, értékes és pótolhatatlan támogatást nyújtva egy állami kulturális intézménynek.

Az önkéntesek feladata az 1828-as országos összeírásból készülő, névre kereshető adatbázis közzétételének előkészítésében való részvétel volt. Mivel az önkéntes program által megvalósított társadalmi innováció szorosan kötődik az újító informatikai fejlesztésekhez (mesterséges intelligencia alapú kézírás-felismerő szoftver használata), ezért a projektleírásban először a projekt innovatív jellegének technológiai, ezt követően pedig társadalmi aspektusait ismertetem.

A projekt háttere

A családtörténet-kutatások az elmúlt időszakban – elsősorban a feldolgozást segítő technológiai lehetőségek fejlődésének köszönhetően – új lendületet vettek, a felhasználók többsége szerte a világon genealógiai tartalmakért keresi fel a levéltárakat. Az intézmények a megnövekedett társadalmi igényt csak újszerű megoldásokkal tudják hatékonyan kiszolgálni, részben az automatikus feldolgozási lehetőségek jobb kihasználásával, részben új munkavégzési formák alkalmazásával.

A Magyar Nemzeti Levéltár az elmúlt tíz évben igen nagy tapasztalatot szerzett a digitalizált levéltári iratok optikai karakterfelismeréssel (OCR = optical character recognition) kereshetővé tett publikálásában. Az újabb és újabb informatikai újítások megjelenésével ma már a gépi kézírás-felismerés (HTR = hand-written text recognition) jelenti a legújabb kihívást – és lehetőséget – a levéltári szakma számára itthon és külföldön egyaránt. A levéltári iratok jelentős része hazánkban kézírással keletkezett, mivel Magyarországon az állami hivatalokban az írógéphasználat csak a 20. század elején vált elterjedtté. Jogosan merül fel tehát az igény a kutatói társadalom részéről a gépi kézírás-felismerés és az ebből fakadó előny, a kutatást sokszorosán megkönnyítő kereshetőségi funkció iránt. A gépi kézírás-felismerés gyakorlati levéltári alkalmazásához a European Digital Treasures nevű nemzetközi projekt biztosította a keretet.

2021 nyarán a Valenciái Műszaki Egyetem egy átírási algoritmust dolgozott ki a Transkribus kézírás-felismerő szoftver segítségével, a projektben részt vevő levéltárak egy-egy

homogén irategyüttesére alapozva. A nemzetközi projektben közreműködő levéltárak a Magyar Nemzeti Levéltár mellett Málta, Norvégia, Spanyolország és Portugália nemzeti levéltárai voltak. A résztvevők feladata az volt, hogy egy előzetesen feldolgozott iratanyag gépi tanulással felismertetett verzióját további tanítással tökéletesítsék.

A mesterséges intelligencia közgyűjteményi környezetben történő használata hazánkban már nem számít teljes egészében újdonságnak, hiszen azt a Magyar Nemzeti Levéltár a Szovjet táborok magyar foglyai elnevezésű adatbázis indexelésénél is igénybe vette már. A Transkribus kézírás-felismerő program tesztelését Magyarországon közgyűjteményi területen először a Petőfi Irodalmi Múzeum Digitális Bölcsészeti Központja¹ kezdte meg.

A felhasznált iratanyag

Az előkészítés során a projektben részt vevő minden nemzeti levéltár maga döntött arról, hogy mely családtörténeti vonatkozású iratanyag digitális másolatát dolgozzák fel egységes szempontok alapján. Az egységes szerkezetű, egységes időkörrrel és a lehetőségekhez képest egységes kézírással keletkezett levéltári irategyüttesek feldolgozásra való kiválasztása segítette a gépi kézírás-felismerés hatékonyságát, ám természetesen fontos szempont volt még a kiválasztott iratanyagok iránti kutatói figyelem is. E szempontrendszer alapján a levéltáros kollégák és az egyes országok önkéntesei Máltán kivándorlási nyilvántartásokat, Norvégiában lakcímnnyilvántartásokat, Portugáliában kegyelmi kérvényeket, Spanyolországban pedig útlevél-nyilvántartásokat dolgoztak fel.

A Magyar Nemzeti Levéltárnak egy 2020-as kormányhatározat² értelmében kiemelt szakmai feladata lett a családtörténeti források feltárása és digitalizálása, az eredeti iratok digitális másolataihoz való elektronikus hozzáférés elősegítése, a családtörténeti kutatásokat elősegítő tartalom- és szolgáltatásfejlesztések megvalósítása, mindezek élmenyszerű bemutatása, valamint a családtörténeti kutatások módszertani támogatásának díjmentes szolgáltatásként történő ellátása. Az intézményhez érkező kutatói kérések igen nagy részét családfakutatási tárgyú megkeresések teszik ki, ezért a feldolgozandó iratanyag kiválasztásánál annak családtörténet-kutatási hasznosíthatósága kiemelkedően fontos szempont volt. Így esett a választás a család- és helytörténészek által igen gyakran kutatott, de eddig digitális másolatban még közzé nem tett 1828-as országos összeírásra.³ A 190 ezer képfájlból álló teljes irategyüttesben mintegy száz különböző kancelláriai kézírás ismerhető fel, ezért a kézírás-felismerő szoftver eredményeinek pontosításához nélkülözhetetlen volt az önkéntesek által hozzáadott humán erőforrás, az algoritmus által automatizáltan felismert és átírt nevek jóváhagyása vagy javítása.

Az 1828-as összeírásból internetes adatbázis készül, amelynek szakmai előzményei közé tartozik a 2010-es évek elején közzétett 1715-ös és 1720-as összeírás. Utóbbiak a Magyar Nemzeti Levéltár által kezelt Adatbázisok Online felületen érhetők el és

¹ Az említett szervezeti egységet azóta az Országos Széchényi Könyvtárba integrálták.

² Magyar Közlöny, 2020/288. szám, p. 10718.

³ HU-MNL-OL-N 26

a kutatók körében igen népszerűek. Ezekben az adatbázisokban a neveket levéltárosok gyűjtötték ki és rendezték adatbázisba, hagyományos módon, többévi munkával. Ahogy az említett 18. századi összeírások esetében, úgy az 1828. évi összeírást is a lakosság adóképességének felmérése céljából készítették. Az összeírás neveket és gazdasági adatokat tartalmaz a történelmi Magyarország teljes területére vonatkozóan, amely 53 közigazgatási egységet (jellemzően a vármegyéket) és a külön egységbe rendezett szabad királyi városokat öleli fel. Az összeírást egy adott időpontban állították össze, így szerkezetileg egységes képet mutat. Terjedelme és országos kiterjedése folytán összesen mintegy száz különböző összeíró kézírásával készült ívek találhatók az iratanyagban. A dokumentum olyan történelmi korszakban készült, amikor még nem léteztek a mai egységesen kidolgozott helyesírási szabályok és irányelvek. Az összeírást végző hivatalnokok ugyanakkor egy bizonyos kézírásai módszert sajátítottak el, és munkájuk során többnyire törekedtek a jól olvasható, helyenként kalligrafikusnak is nevezhető íráskép használatára.

Adatbázis-szerkesztés önkéntesekkel – crowdsourcing

A közösségi jellegű adatbázis-szerkesztési projekt elsődleges célja a potenciális adóalanyok neveinek kigyűjtése, az összeírás személynévre kereshető digitális forráskiadás formájában történő közzététele volt. Családtörténet-kutatási szempontból ugyanis az adót fizető alattvalók személynevei a legfontosabb adatok, az egyes nevekhez és személyekhez tartozó vagyoni, gazdasági és egyéb adatokat a munka jelen fázisában másodlagos fontosságúnak ítéltük, ezeket későbbi levéltári digitalizációs projektek keretében lehet feldolgozni. Mivel az adatbázis publikálásakor nem csupán a megtalált és közzétett névadatokat, de az iratok digitalizált képeit is publikálja majd a levéltár, az adatbázis által kiadott találatok ellenőrizhetők lesznek, az adóalanyok neve mellett megjelenő gazdasági és egyéb adatokat a kutatók az iratokból elolvashatják, így módon pedig ezek a kiegészítő információk is hozzáférhetővé és értelmezhetővé válnak.

A kézírás egyéni vonalvezetést, egyedi stílusjegyeket tartalmazó betűkép, ennek megfelelően az emberi szem számára is körülményesebben olvasható a nyomtatott vagy írógéppel írt szövegnél. Ez a nehezebben olvasható jelleg a mesterséges intelligencia segítségével felismertetett szövegek esetében is érvényesül. A kézírás-felismerő szoftver tanulás útján sajátítja el a kézzel írott szöveg felismerését. Mivel minden irategyüttes eltérő írásképpel rendelkezik, ezért a különböző levéltári iratokhoz különböző tanító modellt kellett létrehozni az algoritmus számára.

A Magyar Nemzeti Levéltár a projektben az új technológiát innovatív módon a crowdsourcing megoldással kombinálta, amellyel egyidejűleg szolgált több társadalmi célt. A crowdsourcing során a hagyományos esetben saját munkatársak által elvégzett feladatokat a szervezettől független személyek nagy csoportja végzi, önkéntes alapon, többnyire online formában. Az ilyen típusú munkavégzés során általában a crowd⁴ minden tagja csupán egy kis részlettel járul hozzá a teljes feladat elvégzéséhez. A crowdsourcing

⁴ angolul: tömeg

alkalmazására Európában mind üzleti jellegű, mind közhasznú, nonprofit felhasználás területén vannak pozitív példák és a felhőalapú online szolgáltatások előretörése mellett az internet egyik legerősebb trendjévé vált az elmúlt években. A száz százalékig online és otthonról végezhető önkéntes feladat teljes mértékben illeszkedett a crowdsourcing koncepcióhoz, amely közgyűteményi-kulturális területen Magyarországon újdonságnak számított. Emellett a projektet útjára indító intézmény maga sem tudhatta előre, hogy az általa megszervezett feladatra szám szerint hány, illetve milyen kompetenciával rendelkező személy fog jelentkezni.

Az önkéntesek 2021 szeptemberében indított toborzása minden várakozást felülmúlóan sikeresnek bizonyult: az első két nap alatt százan jelentkeztek, s ezzel be is telt a létszám.⁵ A feladatra az ország minden tájáról, sőt a határon túlról, Svédországból, az Egyesült Királyságból és a határon túli magyar területekről is jelentkeztek. A programban végül közel hetvenen vettek aktívan részt, jelentős részük az idősebb korosztályhoz tartozott. A levéltár ezzel tudatosan kiemelt társadalmi célt is támogatott: a nyugdíjas korú generáció nagyobb társadalmi szerepvállalását, aktivitását ösztönözte, ami nem csupán elvégzendő feladatot, de valóban izgalmas programot is kínált a történelem iránt érdeklődő önkéntesek számára.

A koronavírus világjárvány miatti korlátozó intézkedések, az alacsonyabb létszámmal megtartott, vagy elmaradó kulturális rendezvények, illetve a közintézmények hosszú zárva tartása idején amúgy is különösen fontos szempont volt akár a fiatalabb, de még inkább az idősebb korosztály elszigeteltség-érzésének csökkentése. A teljes egészében számítógépről, otthonról végezhető, ám mégis folyamatos online kommunikációt igénylő, erős közösségépítő jelleggel bíró önkéntes feladat egyúttal azt is megmutatta, mennyire sikeres lehet egy olyan, gyakran a személyes találkozásokon, jelenléten nyugvó szolgáltatásokat nyújtó kulturális intézmény, mint a levéltár, a virtuális térben, mennyire erős közösségi jelenlétet képes produkálni, és mennyire képes innovatív módon alkalmazkodni a világjárvány okozta váratlan kihíváshoz. Az elvégzendő munka ugyanis nem csupán az önkénteseket toborzó és munkájuk eredményét felhasználó közgyűtemény számára járt haszonnal, de maguk az önkéntesek számára is kétségtelenül élvezetes, szellemi kihívást jelentő feladatnak bizonyult, amelyet leginkább a rejtvényfejtéshez lehet hasonlítani.

A projekt lebonyolítása

Toborzás

Az önkéntesek toborzása elsődlegesen a közösségi médiában, a Magyar Nemzeti Levéltár Facebook-oldalán kezdődött, onnan pedig megosztásokkal gyorsan elterjedt az interneten. Mire az intézmény a saját honlapján és a sajtóban is közzétette volna a felhívást, addigra már körülbelül száz érdeklődő jelentkezett a feladatra. Emiatt az intézmény

⁵ A résztvevő országok közül Magyarország koordinálta a legtöbb közreműködőt.

a jelentkezést ekkor már le is zárta. A Magyar Nemzeti Levéltár alapvetően nem válogatott az önkéntesek között, minden jelentkezőnek lehetőséget biztosított a projektben való részvételre, ugyanakkor a feladatra vállalkozóknak lehetőségük volt a saját kompetenciáikat tesztelni egy játékos kvíz formájában, amelynek keretében felmérhették, hogy mennyire helyesen tudják elolvasni az egyes személyneveket. Az előzetes regisztráció keretében kitöltötték egy kérdőívet is, amely során arra vonatkozó kérdésekre is válaszoltak, hogy van-e szövegátírási tapasztalatuk és foglalkoztak-e már korábban családfakutatással. Így összességében többnyire valóban olyan személyeket sikerült megszólítani, akik a levéltári kutatás területén már rendelkeztek tapasztalatokkal. A jelentkezők iskolai végzettségére vonatkozó követelmény nem szerepelt a felhívásban, ám elsősorban kvalifikáltabb, idegennyelv-tudással is rendelkező személyek jelentkeztek.

Projektindítás és munkafolyamat

A toborzás lezárulása után az önkéntes program nyitóeseményére 2021. október 1-jén került sor Szabó Dorottya főlevéltáros, osztályvezető moderálásával a Magyar Nemzeti Levéltár Bécsi kapu téri főépületében. Az elsősorban az idősebb generáció tagjaiból álló, eredetileg 79 regisztrált önkéntes közül mintegy harmincan vettek részt személyesen az eseményen – a járványhelyzet és az érvényben lévő szabályozások ekkor éppen megengedték a rendezvény mérsékelt személyes jelenléttel történő megtartását –, a többiek pedig telekonferencia segítségével követhették élőben az előadásokat, amelyeket később visszaneézhettek egy link segítségével. Az előadások tartalma kapcsolódott a projekt tárgyához, előkészítette és bevezette azt a tudásanyagot, amelyre az önkénteseknek alapszinten szükségük volt, nemcsak munkájuk pontosabb elvégzéséhez, de ahhoz is, hogy tisztában legyenek annak jelentőségével, valamint azzal, hogy egy-egy kis „mozaik”, egy-egy adat milyen fontos szerepet tölthet be az ismerethalmazban, amely végül összefüggések és következtetések során át vezet a múlt jobb megismeréséhez és az eredményes kutatáshoz. Szatucsek Zoltán a Magyar Nemzeti Levéltár Innovációs és Informatikai Igazgatóságának vezetője köszöntötte az önkénteseket, ezt követően az összeírásokról mint levéltári irattípusról hangzott el előadást Szirtes Zsófia főlevéltárostól, majd H. Németh István főosztályvezető a szabad királyi városok történetéről beszélt, mivel a projektben résztvevők e települések névanyagának átírására és ellenőrzésére vállalkoztak. Szerényi Ildikó főlevéltáros, a projekt önkéntesekért felelős koordinátora ismertette részletesen az elvégzendő feladatot és a kezelőfelületet, amelyen a munkavégzés zajlott.

Bizonyára sokakban felmerül a kérdés, hogy miért pont a szabad királyi városok összeírásai ívei szolgáltatták az önkéntesek által ellenőrzendő iratanyag jelentős részét. A szabad királyi városokra vonatkozó összeírásai ívek a teljes iratanyag reprezentatív részét képezik, ugyanis a történelmi Magyarország teljes területét lefedik, írásképük pedig kellően változatos ahhoz, hogy a teljes iratanyagra vonatkozóan mintául szolgáljanak. A Civitates sorozat az N 26 állag utólagos rendezésének eredményeként jött létre, eredetileg minden város összeírásai íve annak a vármegyének az iratanyagához tartozott, amelyen belül a város található volt. Az önkénteseknek lehetőségük nyílt az általuk el-

lenőrizni kívánt települések kiválasztására, ez pedig kifejezetten lelkesítette őket. A családtörténet-kutatók ugyanis többnyire szorosan kötődnek saját szülőhelyükhöz és szűkebb pátriájukhoz, illetve igen gyakran jól ismerik saját földrajzi régiójuk névanyagát. Az önkéntesek az eredeti iratanyag struktúráját tükröző mappaszerkezetben navigáltak és dolgoztak, a levéltár pedig legalább részben mindenkinek biztosított legalább egy, az általa választott településeken előforduló személynevek ellenőrzésére irányuló munkát. A szabad királyi városokon anyagán túl azonban végül egyes vármegyék összeírási íveinek részleges ellenőrzésére is sor került, köszönhetően egyes önkéntesek kiemelkedő lelkesedésének, akik az 50 oldalas alapadag elvégzése után további feladatot kértek és kaptak. Többletmunkát jellemzően a nagyobb gyakorlattal rendelkező kutatók vállaltak.

A feldolgozandó városok összeírási ívei képanyagának kiosztásában elsősorban Kántás Balázs főlevéltáros működött közre, a projekt résztvevői pedig 2021. október 4-én kezdhették meg az érdemi munkát. Az önkéntesek részére a Magyar Nemzeti Levéltár a Transzkribus kézírás-felismerő szoftver alapján fejlesztett, ám annál jóval egyszerűbben kezelhető, felhasználóbarát kezelőfelületet biztosított, amelynek használatát a kevésbé gyakorlottak is gyorsan és könnyedén elsajátíthatták. Az önkéntesek munkáját koordináló levéltárosok paleográfiai példatárát, egy mintegy 80 oldal terjedelmű, közérthető bevezetőt és számos illusztrációt tartalmazó segédanyagot szerkesztettek és tettek közzé elektronikusan a levéltár honlapján,⁶ valamint egy levelezőlistát és interaktív Facebook-csoportot is létrehozta,⁷ amelyen keresztül a résztvevők egymás között megbeszélhették az indexelt iratanyag átírása és ellenőrzése során felmerülő kérdéseiket, illetve bizonytalanságuk esetén a levéltárosokkal is bármikor konzultálhattak.

A crowdsourcing alapú, önkéntes, közösségi adatbázis-építési projekt záróeseményére 2021. december 13-án került sor, amelynek keretében a nemzeti kultúra és történelem iránt elkötelezett résztvevők között a Magyar Nemzeti Levéltár nyereményeket sorsolt ki. Az elvégzett munka eredményét az intézmény a mindenki által szabadon kutatható Adatbázisok Online felületén teszi közzé előreláthatólag 2022. szeptember 26-án, így a projekt mind társadalmi és közösségépítési, mind pedig közgyűjtemény-szakmai és családtörténet-kutatási szempontból jelentős, innovatív eredményeket lesz képes felmutatni.

Tapasztalatok

Mint minden pilot jellegű projekt során, természetesen az 1828-as országos összeírás önkéntesek segítségével történő indexelése közben is felmerültek bizonyos nehézségek. A pandémiás helyzet alapján véve kihívást jelentett, hiszen alig volt lehetőség személyes, sokkal inkább csak virtuális kommunikációra. Alapvetően egymás számára teljesen ismeretlen emberekből kellett csapatot formálni, a személyes kontaktus hiánya pedig az emberi kapcsolatok kialakulását jelentősen megnehezítette. A közösségi média ugyanakkor nagyon komoly segítséget jelentett a projekt lebonyolításában.

⁶ https://mnl.gov.hu/onkentes_projekt

⁷ Ez egy zárt Facebook-csoport, amelynek csak a tagok láthatják a tartalmát.

Az egyes településekhez tartozó képfájlok ellenőrzése során nem tartozott minden egyes felhasználóhoz saját fiók és jelszó, így minden felhasználó minden oldalhoz hozzáfért. Ezen a helyzeten csak informatikai fejlesztés révén lehetett volna változtatni, ami további költségeket idézett volna elő. A munka során szerzett tapasztalat azt mutatja, hogy egyes önkéntesek igényelték volna, hogy a számukra kiosztott iratanyaghoz kizárólagos hozzáféréssel rendelkezzenek, és más ne tudjon beleszerkeszteni akár véletlenül a munkájukba, így a jövőbeli projektek során a levéltár átgondolja majd ennek megvalósítását.

A European Digital Treasures projekt keretében az egyes részt vevő országok intézményei eredetileg 20–25 önkéntest kívántak foglalkoztatni, és ehhez mérten állapították meg a projektben közreműködő szakemberek létszámát, viszont a Magyar Nemzeti Levéltár egyedülként igen gyorsan nagy és váratlan túljelentkezéssel szembesült. A két-három nap alatt jelentkezett mintegy 100 ember közül közel 70 fő végig is vitte a programot. Az intézmény minden jelentkezőnek lehetőséget biztosított a közreműködésre, és bár a vártnál nagyobb számú önkéntes jelentkezése örömteli volt, fontos tény az is, hogy koordinációjuk a levéltárosok számára is többletfeladatot jelentett.

A magyar részről tapasztalható érdeklődést a genealógia magyarországi népszerűsége is magyarázza. A Magyar Nemzeti Levéltár sok-sok évi áldozatos munkával, a család-történet-kutatási érdekek szem előtt tartásával fejleszti adatbázisait és szolgáltatásait, építi kapcsolatait a nagyközönséggel, szervez számukra workshopokat, rendezvényeket és tart előadásokat országos szinten, gondoljunk csak a Hetediziglen projektre és a különféle kutatószolgálati rendezvényekre. Az évek alatt megszerzett tapasztalatokra való támaszkodás, az érdeklődőkkel kialakított, az önkéntes munkát messzemenően megbecsülő viszonyulás is hozzájárult ahhoz, hogy az önkéntesek lelkesen a program teljes időtartama alatt végig dolgoztak a projekten.

Eredményesség, társadalmi hatások

Az átírási feladatokat az önkéntesek október 1-jétől november 15-ig végezték, az eredetileg elvárt mennyiség 50 oldal javítása lett volna, azonban – mint már szó volt róla – ezt sokan túlteljesítették. Az aktívan közreműködő 70 önkéntes összesen 6787 oldalt dolgozott fel, 135 740 nevet vizsgált meg és javított ki, betanítva ezzel a mesterséges intelligencia algoritmusát.

A rangidős résztvevő egy hetvennyolc éves hölgy volt, aki egymaga 309 oldalt nézett át. Bár – mint említettük –, az önkéntesek között nagy arányban szerepeltek az idősebb generáció tagjai, a résztvevők között természetesen előfordultak olyan fiatalabb személyek is, akik mindennapi munkavégzésük mellett szakítottak időt a feladatra. A különböző korosztályok tagjai együtt, egymást segítve, egymás munkáját önzetlenül támogatva dolgozhattak, így az önkéntes program áttételesen az idősebb generáció digitális kompetenciáinak fejlesztése, motivációja terén is eredményeket ért el. Az egyes résztvevők utólagos visszajelzései alapján valódi, összetartó, egymást messzemenően segítő és támogató közösség alakult ki az önkéntes csoport tagjaiból, akiknek hasznos munkájára a visszajelzések alapján Magyar Nemzeti Levéltár előreláthatólag a továbbiakban is számíthat.

A közreműködői elégedettségről készített anonim kérdőívre ötvenen válaszoltak, a program összesített értékelése 4,87 pontot, a kommunikáció és segítségnyújtás értékelése 4,47 pontot kapott – mindkettő ötös skálán.

A projektben az esélyegyenlőségi szempontok is érvényesültek, hiszen az otthonról, számítógépről végezhető feladatot, amelyhez gyakorlatilag csupán aktív internetkapcsolatra volt szükség, bárki bárhol, mennyiségi és időbeli megkötések nélkül teljesíthette. A többnyire a szenior korosztályból kikerülő önkéntesek között több mozgásában akadályozott és egy hallássérült személy is volt, aki az online közzétett, részletes tájékoztató anyagoknak, valamint a folyamatosan működő virtuális kommunikációs csatornának (levelezőlista, Facebook-csoport, chat) köszönhetően a csoport teljes értékű tagjaként kommunikálhatott és dolgozhatott.

Az önkéntes projekt ugyan eredetileg országos társadalmi kezdeményezés volt, ám végül az országhatárokon is túllépett, ugyanis számos határon túli, illetve tartósan külföldön élő magyar állampolgár is részt vett benne. Elmondhatjuk tehát, hogy a magyar nemzeti kultúra és történelem iránti szeretet, illetve a közös múlt megőrzésének, és e célért valamiféle hasznos közösségi tevékenység végzésének vágya embereket életkortól és földrajzi helytől függetlenül összekötött, így a program végére nem csupán egy kulturális-történeti szempontból fontos eredmény, hanem valódi, egymás támogatásán alapuló, a társadalmi kohéziót erősítő emberi közösség is létrejött, amelynek együttműködése a jövőben is várható.

Fenntarthatóság

A projekt fenntarthatósága több szempontból jelentős. A megvalósult közvetlen társadalmi eredmény – az 1828. évi országos összeírás kereshető adatbázisa – beépül a Magyar Nemzeti Levéltár szolgáltatásai közé, amelyet korábbi adatállományai mellett folyamatosan szolgáltató. Az önkéntesekkel való kapcsolat fenntarthatóságát biztosítja a záróeseményt követő kapcsolattartás – az önkéntesek meghívót kapnak az ünnepélyes bemutatóra és dedikált tárlatvezetésen vehetnek részt a European Digital Treasures projekt kiállításain. A crowdsourcing tevékenység fenntarthatóságát, a hosszú távú társadalmi eredményességet a szervezeti keretek kialakítása biztosítja a Magyar Nemzeti Levéltárban, aminek eredményeként előkészítettük a soron következő közösségi segédletépítési projekteket és megteremtettük azok infrastruktúráját. Az egymást követő projektek eredményeként a felhasználói közösség számára növekvő számban lesznek elérhetők a genealógiai tárgyú adatbázisok.

ANONIM KÉRDŐÍV SEGÍTSÉGÉVEL BEGYŰJTÖTT ÁLLAMPOLGÁRI VISSZAJELZÉSEK

A kérdőív kérdései

- Kérjük, összességében értékelje a programot!
- Csatlakozott a Facebook csoporthoz?
 - Ha IGEN, kérjük, értékelje, mennyire érezte hasznosnak az ott kapott segítségeket, a diskurzust!
 - Ha NEM csatlakozott a csoporthoz, kérjük, írja le a tapasztalatait az önkéntességgel kapcsolatban.
- Írja le nekünk, mi az, ami kevésbé tetszett, amiben fejlődhetnénk még.
- Szívesen venne részt a jövőben is hasonló önkéntes programban?
- Előreláthatólag részt venne-e a november 29-i eseményen személyesen?
- Bármi egyéb megjegyzés az önkéntességgel kapcsolatban?

.....

Néhány a beküldött válaszok közül

„Örömmel hallgattam a záróeseményen elhangzottakat, a lezajlott munkánk értékelését. Köszönöm a nevem kiemelését, az elismerést. Remélem a jövőben is lesz módom hasonló feladatokban tevékenykedni. Mindenkinek jó egészséget, további sikereket kívánok!”

„Köszönöm a lehetőséget, hogy részt vehettem a programban. Szuper kis csapat jött össze a Facebook csoportban. Jól éreztem magam és szívesen részt vennék további hasonló programban.”

„Számomra különleges és megtisztelő volt az, hogy részt vehettem a határon túlról is. Köszönöm a lehetőséget.”

„Szerintem az önkéntesség nagyon hasznos, jó célt szolgálunk vele. A levéltár esetében hasonló önkéntességben szívesen részt vennék. Sokat kutattam az Országos Levéltárban és némely tagintézményében, nagyon sok segítséget kaptam a kutatáshoz, az önkéntességgel tudok valamint viszonzni.”

„Mivel hallássérült vagyok, ezért nincs értelme személyesen részt vennem az egyes eseményeken. Ezért viszont számomra nagyon jó volt az eseményekről készült videó, illetve az írásos tájékoztató.”

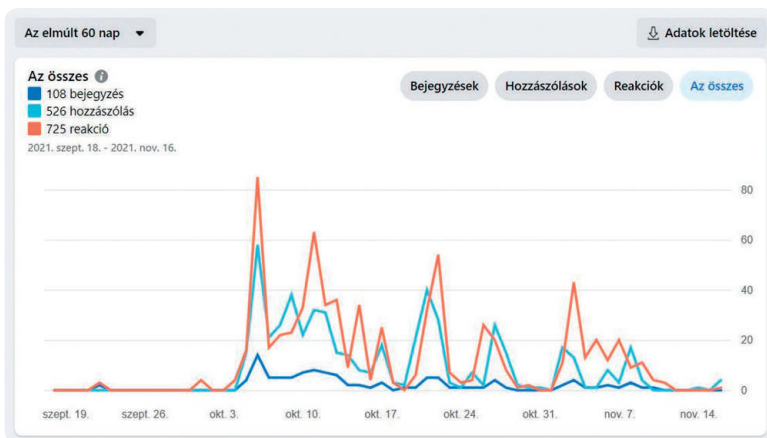
„Tetszett a feladat, az önkéntességre saját magammal szemben vagyok büszke. Különösen azért is tetszett, mivel friss nyugdíjasként terveztem, de jó lenne valami hasznos önkéntes munkát végezni! Ilyen kis faluban, ahol élek a lehetőségek korlátozottak vagy nincsenek.”

„Felemelő érzés volt ennyi önzetlen ember együttműködést látni! Köszönöm a lehetőséget, hálás vagyok mindenért, igazán kitűnő szakemberektől tanulni kétszeres haszon: szakmai és emberi!”

„Szerintem ez egy nagyon szép feladat és sokat lehet tanulni is.”

„Bízom benne, hogy ez a projekt csak első volt a sorban, és minél több forrás kerül indexelésre!”

„Tetszett a program, a munkatársak segítőkészsége, gyorsasága. A diskurzus, ami a csoporton belül volt, többször alakult szinte versennyé, ki tud hamarabb elkészülni a kapott munkával. Egyébként az egymás segítése itt is jó volt.”

Az 1828-as összeírás önkéntesei

Észlelő Munkatárs P
2021. október 27. · 🌐

A segítségüket kérem. A 7 számú név véleménye

👍 Kántás Balázs és további 1 ember 10 hozzászólás

👍 Tetszik

Az előző 2 válasz megtekintése

Észlelő Munkatárs P
Én is annak olvasom...
Tetszik Válasz 18 hete

Észlelő Munkatárs P Szerző
Köszönöm szépen a segítséget.
Tetszik Válasz 18 hete

Az 1828-as összeírás önkéntesei

TÍZ PERC SZÜNET.
Kedves Önkéntesek!
Ismét készültünk egy kis játékkal. Ezúttal az alábbi, **Ildikó Szerényi** által kiválasztott, 1856-os Kassa térképét rakhatják ki online puzzle-ként a linkre kattintva.
<https://im-a-puzzle.com/...>
Jó szórakozást kívánunk!

👍 11 11 hozzászólás 67 ember látta

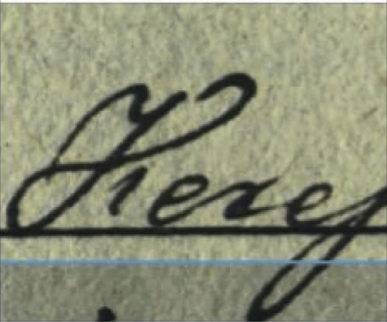
👍 Tetszik

🗨️ Hozzászólás

Képernyőfelvételek Az 1828-as összeírás önkéntesei nevű zárt körű Facebook-csoporton belüli aktivitásról

2021. november 6. · 🌐

Milyen keresztnév lehet ez?

1

Tetszik

Talán Keresztély
Tetszik Válasz 17 hete

Keresztel
Tetszik Válasz 17 hete

én is Keresztelnek látom, szerintetek mit írjak be?
Keresztel-t vagy Keresztély-t?
Tetszik Válasz 17 hete

Szabály szerint: ami írva
vagyon. Ilyen alapon kijavíthattuk volna a mappák
felét.
Tetszik Válasz 17 hete

Keresztel
Tetszik Válasz 17 hete

Köszönöm szépen!
Tetszik Válasz 17 hete

Keresztel utónévről nem tudok, viszont a Keresztély a
Krisztián régi megfelelője. Sok esetben az ékezetet
elfelejtették odatenni. A Keresztél már sokkal jobban
hasonlítana A Keresztélyre. A megoldás ilyenkor, ha ideje
van valakinek akkor a születési akv...
Tetszik Válasz 17 hete

Az 1828-as összeírás önkéntesei

2021. október 22. · 🌐

A mostani mappámban a keresztnevek magyarul vannak, a program
simán felismeri. Egy kivétel a József név, mivel több alakban fordul elő
(Josef, Joseff, Jóseff, Jósef). GT-ként Józsefet írjak? Vagy ahogyan
eredetileg szerepel? Hiszen a program tökéletesen felismerte a
betűket.

4 hozzászólás 58 ember látta

Tetszik Hozzászólás

Az előző 2 válasz megtekintése Az összes hozzászólás ▾

Éppen ezzel a dilemmával állok szemben, így kíváncsian
várom a választ én is. 😊
Tetszik Válasz 19 hete

Ildikó Szerényi Adminisztrátor
Lehet nyugodtan Józsefet írni, hiszen a mappára a
magyar név jellemző. Az algoritmus nagyon ügyesen
ezeket a névváltozatokat mind egy kalap alá veszi,
gyakori nevek esetében ezt már jól megtanulta. Ha
kereséskor Józsefet, Josephust írunk be, ki fogja h...
Továbbiak
Tetszik Válasz 19 hete

MEGHÍVÓ
AZ 1828. ÉVI ÖSSZEÍRÁS
ÖNKÉNTES PROGRAMJÁNAK
NYITŐESEMÉNYÉRE

2021. október 1.
1014 Budapest, Bécsi kapu tér 2-4.
14.00 óra

Köszöntő - Szatucsek Zoltán
14.00-14.10

Az összeírások jelentősége - Dr. Szirtes Zsófia
14.10-14.25

A szabad királyi városok története - Dr. Németh István
14.30-14.45

Szünet

Feladatismertető - Szerényi Ildikó
15.00-15.20

További tájékoztató, zárás - EDT csapat
15.25-16.00

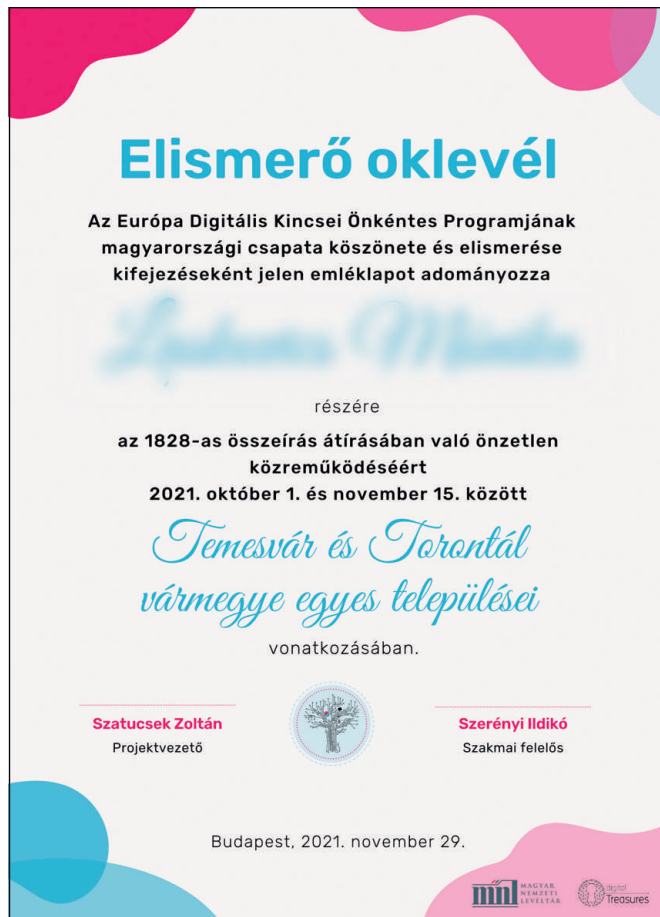
A személyes és az online részvétel is regisztrációhoz kötött.
A regisztrációs felületet és az online részvételhez szükséges
linket hamarosan a [honlapon](#) közzéteszük.
Erről email-ben értesítjük Önöket.

Személyes részvétel esetén a maszkviselés ajánlott.

A Magyar Nemzeti Levéltár önkéntes projektjének nyitórendezvénye, 2021. október 1.

A projektben részt vevő minden önkéntes részére kiosztott névre szóló oklevél, mely az adott önkéntes által végzett munkát is pontosan megjelöli

A projektben részt vevő, legjobban teljesítő önkéntesek között különdíjként kiosztott ajándécsomag

Az önkéntes projekt online záróeseményének meghívója, és egy csoportkép az eseményről, 2021. december 13.

MEGHÍVÓ

**AZ 1828. ÉVI ÖSSZEÍRÁS
ÖNKÉNTES PROGRAMJÁNAK
ONLINE ZÁRÓESEMÉNYÉRE**

Köszöntő: *Szatucsek Zoltán*
14.00-14.20

Összegzés az önkétesek munkájáról:
Szerényi Ildikó
14.20-14.50

Díjak sorsolása: *EDT csapat*
14.50-16.00

2021. NOVEMBER 29.
ZOOM TALÁLKOZÓ

Recording...

Szemeredy's iPhone (2)	Fejér	Slaud Márta	Wágner Krisztián	Andrea Pasztor
Blanka Miklósvári	Minkó-Miskovics Mariann	Eva	Pakozdy Judit	Géza Csóka
Szakács Annamária	Tamas Gherdan	Karina	Köles Ágnes	aril
Gertrud	Espresso	Bernáth Ildikó	Android Bluedr...	Szőrös Zsolt
Péntek Éva	Jácint Zsuzsanna	Dávid Szűcs	Mónika iPadje	Kaszás Ottó (Ka...